

GAZDATÁRSADALMI MOZGALMAK

MEGJELENIK MINDEN HÓNAP 1-ÉN ÉS 15-ÉN.

Szerkeszti: Dr. ÁRKÖVY RICHÁRD,
az Orsz. Magy. Gazd. Egyes. s.-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, IX., Üllői-ut. „Köztelek“.

Naptár.

- 1905 április hó 24. Békésvármegyei G. E. közgyűlése.
- 1905 április hó 27. Biharvármegyei G. E. ig.-vál. ülése.
- 1905 április hó 30. Biharvármegyei G. E. rendes évi közgyűlése.

Felhívás a GEOSz. tagjaihoz.

Felhívjuk a Szövetségbe lépett t. Társesületek figyelmét arra, hogy a szövetségi tagdíjak minden év márczius hó 1-én esedékesek. Minthogy ezideig a t. Társesületek tulnyomó része még nem fizette be az 1905. évre fizetendő szövetségi tagdíjat, tisztelettel felkérjük mindazokat, kik tagdíjfizetési kötelezettségeiknek ezideig eleget nem tettek, hogy esedékes tagdíjukat a legrövidebb időn belül a Szövetség pénztáránál befizetni sziveskedjenek. *Igazgató.*

Egyesületi élet.

Abauj-Tornavármegyei Gazdasági Egyesület.

Az Abauj-Tornavármegyei G. E. *Rakovszky* Endre dr. elnöklete alatt márczius 14-ikén ig.-vál. ülést tartott.

Vörös Pál titkár bejelentette, hogy a tél folyamán Ab.-Zsadány, Nagy-Ida és Enos községekben tartattak népies gazdasági előadások, a résztvevők száma meghaladta a 400-at, sőt még többen is felkeresték volna az iskolákat, de úgy Nagy-Idán, mint Enosen a községi előjáróság nem tartotta érdekesnek a segédkezést, amiért is kéri az igazgató-választmányt, hogy ezen két község előjárósága ellen tegyen panaszt a megye alispánjánál. — Az ülés, ezen közgazdasági érdeket sértő eljárást hivatalosan az alispáni hivatal tudomására adni határozza el.

Tárgyalattott Csobád és Forró községeknek szarvasmarha köztenyésztés megváltoztatása tárgyában beadott kérvényök, mely szerint a magyar fajta helyett a nyugati fajta tenyésztését, Alsó-Gagy község pedig a szimmenthali tenyészirányról a magyar fajtára való visszatérés engedélyezését kéri.

Az ig.-választmány az állattenyésztési szakosztály javaslata értelmében Csobád és Forró községekben a megyei szabályrendeletnek megfelelőleg a szimmenthali tenyészirány engedélyezését véleményezi, míg Alsó-Gagy községben, *Friendt Antal*, *Bassó József* és *Szalay László* ig.-vál. tagok felszólalása után, a választmány többsége a magyar fajta tenyészirányt pártolja.

Szántói járási mezőgazd. bizottság 1/1905. Felkéri az egyesületet, miután a járásban mozgalom indult meg egy gözeke-szövetkezet létesítése czéljából, hogy ezen az alakuló ülésen képviselve legyen és annak helyes és gyakorlati megalakítási munkálatában vegyen részt. *Szepessy Zsigmond* dr. bár igen fontosnak és kívánatosnak látja egy gözeke-szövetkezet működését e megye területén, mégis hibának tudja azt, hogy a járási mezőgazdasági bizottság nem a gazdasági egyesülethez fordult mindjárt első

szorban ezen szövetkezet megalakítása ügyében, mint olyan forumhoz, mely egyrésztől hivatott ilyen nagyobb jelentőségű közgazdasági dolgok lebonyolítására, másrésztől pedig szakértőkkel rendelkezvén, módjában áll helyes előirányzatok, szabályzatok stb. készítésével a megalakulás nehézségeit leküzdeni. Kéri tehát az ig.-választmányt, hogy vegye a kezébe ezen gözeke-szövetkezet megalakítását, mert siker esakis ezen az uton remélhető *Szalay László* hivatkozva a már működő gözeke-szövetkezetekre, kimutatja, hogy munkaköre nem az egész megye területére vonatkozhatik, hanem csak kis körzetekre, mert ekkor lesz elfogadható áru a munka, az egész megye területén vive a gözekek, a szállítási napok költsége azt szerfelett megdrágítanák; pártolja az eszmét, az egyesület munkáját a helyes irányításban látja. *Rakovszky Endre* dr. elnök örömmel üdvözi az eszmét, igéri az egyesület erkölcsi támogatását, az ig.-választ. nevében az egyesület képviselői *Vörös Pál* titkár kéri fel azzal, hogy az eredményről tegyen jelentést.

Aradvármegyei Gazdasági Egyesület.

Az Aradvármegyei gazdasági közönséget határozó akezióra tömörítő s néhány év óta hatalmas lendülettel működő intézet, az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület április 2-án tartotta közgyűlését a vármegye székházának nagy tanácskozó termében *Zselénski Róbert* gr. elnöklete alatt.

Ez alkalomra a nagytermet zsufolásig megtöltötték az egyesület tagjai a vármegye minden részéről. A közgyűlés sorrendjének két kiemelkedő pontja volt. Az egyik *Zselénski Róbert* gróf megnyitó beszéde, a másik pedig *Dálnoki-Nagy Lajos* alispánnak, az egyesület nemrég elhunyt igazgató elnöke, *Vásárhelyi László* felett mondott magasszárnyalású emlékbeszéde volt, mely utóbbit teljes terjedelmében lapunk tárczarovatában közöljük.

A megnyitó Magyarország és Aradvármegyei gazdasági közönségének érdekeit boncolja és tárja fel mélyreható kritikával, magvas előadásban. Majd *Laehne Hugó*, az egyesület igazgatója számolt be az egyesület egy esztendei működéséről.

Vásárhelyi László örökét, az elnök-igazgatói székét az elhunyt igazgató-elnök fiával, *Vásárhelyi Józseffel* töltötte be a közgyűlés. *Vásárhelyi József* kiváló egyénisége és szaktudása általánosan ismert a megyében.

Kiegészítették az igazgató-választmányt is hat új taggal, végül pedig gazdasági eszközök és takarmánymagvakat sorsoltak ki az egyesület tagjai között.

Az Aradvármegyei G. E. széleskörű tevékenységéről tájékoztatást nyújthat a 172 oldalas évkönyv tartalomjegyzéke. Az évkönyv elszámolást tartalmaz a következőkről: szakoktatás, szövetkezeti ügy, állattenyésztés, gabonapiaczi hirszolgálat, hadseregellátás, szőlészeti és borászati értekezlet, kendertermesztés, vámkérdések, arankairtas, gazdasági szakképzettség, bevándorlás, gazdakörök, kiküldetések stb.

Biharvármegyei Gazdasági Egyesület.

A Biharvármegyei G. E. márcz. 14 ikén rendkívüli közgyűlést tartott. *Markovits Antal* egyleti elnök a megjelent tagokat üdvözlölvén, előadja, hogy Wertheimstein Alfréd a lótenyész-bizottság elnöki tisztségéről lemondott, s bár megkísérelte a lemondás visszavételére, de miután Wertheimstein Alfréd a lemondásához ragaszkodik, a mai közgyűlés lesz hivatva a lótenyész bizottsági elnöki tisztséget választás utján betöl-

teni. Mielőtt a választást elrendelné, kedves kötelességének tesz eleget, midőn visszapillant Wertheimstein Alfrédnek eredménydus működésére melyet 19 év alatt mint lótenyész-bizottsági elnök a lótenyészítés terén kifejtett, minélfogva indítványozza, hogy Wertheimsteinnek érdemei jegyzőkönyvbe iktattassék, miről Wertheimstein Alfréd átiratban értesítessék. Közgyűlés sajnálattal vette tudomásul Wertheimstein Alfrédnek a lótenyész-bizottsági elnökségről való lemondását. A szavazás megejtetvén, elnök a közgyűlést megnyitja s bejelenti, hogy a lótenyész-bizottsági elnöki tisztségre kapott 13 szavazatot *Olasz Elemér*, másra szavazat nem adatott be, minélfogva határozat képen kimondja, hogy a biharm. lótenyész-bizottság elnökéül *Olasz Elemér* lett megválasztva. Miről a földmívelésügyi miniszter ur feliratilag, Bihar vármegye törvényhatósága átiratilag, a megválasztott bizottsági elnök jegyzőkönyvi kivonatban értesítendők lesznek.

Gömör-Kishontvármegyei Gazdasági Egyesület.

A Gömör-Kishontvármegyei G. E. márczius hó 1-én tartotta évi rendes közgyűlését *Kubinyi Géza* elnöklete alatt. *Lakner László* dr. e. titkár a következő jelentést terjesztette be az egyesület 1904. évi működéséről:

Egyesületünk a múlt évben a közgazdaság minden terén kivette részét az előbbre vitel munkájából s e mellett az általános rossz termés folytán beállott hiányok miatt a megye gazdasági közönsége az elmúlt évekhez képest sokkal nagyobb mértékben kereste meg az egyesületet s így alkalmunk volt, hogy az egyesületünk iránti bizalmat megszilárdítva, működési körünket kiterjesszük.

Az egyesület tagjai az elmúlt év folyamán 1 alapító, 7 rendes és 41 község taggal szaporodtak, ez idő szerint 11 kivételével a megye összes községei tagjai az egyesületnek.

Az egyesület irodája a múlt évben 1203 ügydarabot intézett el s ennek megfelelően a postára adott küldemények száma 3794 drb volt.

Az egyesület működésének jó részét az elmúlt évben is a szarvasmarha-tenyésztés felállítására irányuló tevékenység foglalta le. E czélra megtartotta az egyesület, mint megyei mezőgazdasági bizottság, az egész megyében az apaállat-vizsgálatokat, melyek alkalmával majdnem 100 drb bikaszükséglet állapított meg. A bikák beszerzésére az egyesület Tornallyán bikavásárt rendezett, mely — daczára, hogy e téren első kísérlet volt — fényesen sikerült s a községek bikaszükségletének legnagyobb részét fedezte. A rozsnói és rimaszombati járásokban tenyészszarvasmarha-díjazás tartott, melyeken a kisgazdák közt összesen 800 korona díj lett kiosztva. Kérelmezett egyesületünk a kormánytól tenyészszűk beszerzésére 50,000 koronát, hogy az ezen összegből vett üszök a megyei kisgazdák között részletfizetésre kiosztassanak. A földmívelésügyi kormány engedélyezte is az 50,000 koronát, melyet azonban tekintettel a rendkívüli szárazság okozta általános takarmányhiányra, ez ideig igénybe nem vehettünk. A megyében tenyésztett baromfi megjavítása czéljából egyesületünk a múlt év folyamán 50 drb orpington, 50 drb langshan, 50 drb pekingi és 50 drb emdeni baromfit osztott ki a megyei tenyésztők között. Az egyesület tulajdonában volt csikólegelő a múlt év folyamán eladatott, miáltal az egyesület egy oly tehertől szabadult meg, mely minden vagyoni erejét lekötötte. A lótenyészítés

emelésére azonban egyesületünk kezdeményezésére a kormány egy csikódíjazás költségeit engedélyezte. A mezőgazdaság érdekeinek szolgálatában egyesületünk a múlt év rendkívüli viszonyaihoz képest eddig nem tapasztalt mérvű tevékenységet fejtett ki; ugyanis tavasszal vetőmagul kiosztott 100 mm. hannaárpat és 42 mm. löheremagot. A nyár és ősz folyamán beszerzett és kiosztott az egyesület 65 vagon burgonyát, 91 vagon szalmát, 22 vagon szénát, 9 vagon tengerit, 7 vagon zabot, 5 vagon árpát, 5 vagon répaszeletet, 2 vagon korpát és 1 vagon rakomány babot. A szőlőszet emelésére az egyesület közreműködésével kiosztott a megyei kisgazdák közt 20,000 drb gyökeres fásójtvány és 150,000 drb gyökeres amerikai szőlővessző. A Sajó völgyén nagy kiterjedésben elpusztult rétek felújítására egyesületünk egy 10 holdas mintarétet alakított s ugyancsak az egyesület kedvezményezésére a megye több pontján a községi legelő mintalegelővé alakított át. Az egyesület által letesített és ellenőrzött putnoki mintagazdaság szerződése ez évben telt le s a birtok tulajdonosának az erről szóló okmányt a megye főispánja ünnepség keretében adta át. Az elmúlt tél folyamán az egyesület 20 községben tartott népies gazdasági előadást, melyek tárgya a mezőgazdaság, állattenyésztés és gazdasági közigazgatás köréből vétettek. Putnok községben pedig női kézimunka tanfolyam tartott, melyen arészvett 50 tanuló a legújabb női kézimunka minták készítését sajátította el. Végül még felemlítendőnek tartom, hogy az egyesület a múlt év folyamán egy gözeke- és egy közmagtár-szövetkezet leállításának előmunkálatait teljesítette, melyek megvalósítása a jelen év feladata.

A közgyűlés a jelentést tudomásul vette. Ezután beterjesztett az 1905. évi munkaterv, melyet a közgyűlés szintén elfogadott.

Borsodvármegyei Gazdasági Egyesület.

A Borsodvármegyei Gazdasági Egyesület március hó 30-án Miskolcra a vármegyházán rendes évnegyedes igazgató-választmányi ülést tartotta, melyen Miklós Ödön elnökle alatt jelen voltak: Tarnay Gyula dr. alispán, Szathmáry Király Pál és Jekelfalussy Andor alelnökök, Melzer László, Beniczky Aladár, Kovács Lajos, Szabó Gyula dr., Kilián Gyula, Kohn Gábor, Rosenfeld Pál, Lipovniczky Gyula, Gröber Károly, Morvay János és Vértessy Tivadar ügyvezető-titkár. Az elnöki megnyitót követően az elnök hosszasan fejtegette a jelen közigazgatási viszonyokat, felolvastatott a múlt ülések jegyzőkönyve, melyet az ig.-választmány egyhangúlag elfogadott és hitelesített. Az egyesület 1905-ik évi költségelőirányzata, ugyancsak a vármegyei mezőgazdasági bizottságnak 1905-ik évi költségelőirányzata minden módosítás nélkül elfogadott. Olvastatott a földmívelésügyi miniszter leirata az egyesület módosított alapszabályainak jóváhagyásáról, ennek folytán a számvizsgáló-bizottság tagjainak megválasztottak: Kohn Gábor, Kovács Lajos és Melzer László ig.-választmányi tagok. A tagokul jelentkezők felvétele tudomásul vétetett. Elhatározottat, miszerint a földmívelésügyi miniszterhez előterjesztés intéztesék aziránt, hogy a tenyésztőkavásárlásoknál megvont állami kedvezményt újra adja meg, miután ezen kedvezmény megvonása folytán a községek kevésbé értékes tenyészanyagot tudnak csak bevásárolni s így a már örvendetes fejlődésnek induló szarvasmarhatenyésztés visszaesésnek lenne kitéve.

Többrendbeli elnöki előterjesztések elintézése után az ülés véget ért.

Jász-N.-K.-Szolnokvármegyei Gazdasági Egyesület.

A Jász-Nagy-Kun-Szolnokvármegyei G. E. f. évi február hó 19-ikén tartotta rendes közgyűlését Almássy Imre gróf elnökle alatt. Az elnök a közgyűlés elé terjesztette az egyesület 1904. évi működéséről szóló jelentést, melyet Gaylhofer István egy. titkár készített s melyből kivonatossan közöljük a következőket:

Működésünk a lefolyt évben főként a mezőgazdasági szakismeretek terjesztésére, a vármegye állattenyésztésének fejlesztésére, a

gazdasági czikkek fogyasztásának s értékesítésének előmozdítására s általában a vármegyei mezőgazdasági viszonyainak emelésére s egyesületünk megerősítésére irányult.

Az 1897. évtől kezdve a múlt év tavaszáig 45 községben megtartott 398 előadáson 60107 gazda volt jelen, s hogy ezen idő alatt 10 községben rendezett gazdasági tanfolyamnak 293 előadásán 1436 állandó hallgató vett részt.

A gazdasági előadások és tanfolyamokon kívül a gazdasági ismeretek terjesztését szolgálja az egyesületnek havonként 1000 példányban megjelenő hivatalos lapja is, melyben a gazdasági ismeretek köréből vett szakcikkek szintén jelennek meg.

A mezőgazdasági kultúra emelését s az okserü gazdálkodás fejlesztését célzó mintatelepeink a lefolyt évben a szárazságtól rendkívül sokat szenvedtek. Ennek dacára megfelelt azon célunk, melyet leállításuk alkalmával magunk elé kitűztünk.

Homoki szőlő- és faskola-telepünk már a múlt évben teljes termésbe jött volna. Sajnos, a nagy szárazság a termésnek csaknem 50%-át tönkretette. Ennek dacára 4475 kilogramm esemeseszőlő s 116 hektoliter bortermést adott. Szapáry György gróf vezetése mellett, Török-szentmiklóson, Tiszaföldváron, Jászsalszentgyörgyön s Abádszalókon tartott lódíjazás, melyeken 2700 korona díj osztott ki. A kiosztott díjakhoz 1000 koronával a m. kir. földmívelésügyi miniszter ur, 1500 koronával a vármegye törvényhatósága, 200 koronával egyesületünk járult hozzá.

Szarvasmarha-díjazást az egész nyáron uralkodott száj- és körömfájás miatt nem tartattunk.

Előmozdítottuk a tenyészbiák és tenyészkanok beszerzését is, különös súlyt fektetvén arra, hogy a köztenyésztetek az állami kedvezmények igénybe vételével szerezzék be apaállataikat és a szükséges apaállatok értékesítése is előmozdítottassék.

Baromfitenyésztési szakosztályunk a köztenyésztés fejlesztése érdekében működését már megkezdte s Tiszapüspökiben ez évben is 100 darab nemes baromfit osztott ki. E téren már eredmények is mutatkoznak, amennyiben a nevezett községben már a tenyésztes csaknem egyöntetű s már több teljesen tiszta tenyésztes is található, úgy, hogy szakosztályunk már innen vásárlásokat is eszközölt.

Nemes baromfitelepünket a múlt évben is fentartottuk. Kendermagos fajta baromfitenyésztésünk közel 1000 drb tojást és 110 darab baromfit osztottunk ki cserében.

További főtörekvésünk a mezőgazdasági termények értékesítésére és a szükségleti czikkek beszerzésének megkönnyítésére irányult. E tekintetben mind nagyobb arányokban működő fogyasztási és értékesítési szövetkezetünk fokozott mértékben állott a gazdátársadalom szolgálatára. Szövetkezetünk múlt évi működéséről megelégedéssel jelenthetem, hogy az értékesítés, különösen a vetőmagvak értékesítése terén is messzemenő eredményeket mutat fel.

Az egyes községekben alakult hitelszövetkezetek szintén életerős fejlődésnek indultak, a kisgazdák hiteligenyének kielégítésére igen kedvező hatással voltak.

Egyesületünk mint középponti mezőgazdasági bizottság a legnagyobb odaadással igyekezett feladatának megfelelni.

Komáromvármegyei Gazdasági Egyesület.

A Komáromvármegyei Gazdasági Egyesület szövetkezeti központja f. hó 21-én tartotta Ács községben az ötödik tenyészűző sorsolását, mely alkalommal Hetény, Izsa, Szentpéter és Dunaradvány községekbeli kisgazdák között 23 drb nyugati fajtájú tenyészűző lett kisorsolva. Az űzők árát három év alatt 5¹/₂% kamattal törlesztik a vállalkozó gazdák, mely lamathoz a kormány 1¹/₂% kamattámogatást ad. Az űzőkölcsönöket a „Tata- és tóvárosi takarékpénztár” folyósítja ezuttal is, mely intézet

dicséretreméltó igyekezettel támogatja régóta az egyesület gazdasági mozgalmát. A Komáromvármegyei Gazdasági Egyesület szövetkezeti központja a napokban adta ki évi jelentését, mely szerint az 1904. évben alakított a megyében öt gazdakört, két hitelszövetkezetet, egy fogyasztási szövetkezetet, egy tejszövetkezetet, egy pinczeszövetkezetet és szervezte a „Gazdák Biztosító Szövetkezetét” Komárom-, Győr- és Fehérvármegye területén. Tagjainak beszerzett 23,769 korona értékű tenyészűzőt, 17,999 korona értékű korpát, 3538 korona értékű olajpogácsát, 11,760 korona értékű mütrágyát és 6839 korona értékű gazdasági gépeket.

Kecskeméti Gazdasági Egyesület.

A Kecskeméti G. E. folyó évi márcz. 1-én tartott ülésében elhatározta, hogy a hagyományokhoz híven, minden pártszínezet mellőzésével kívánja márczius 15-ikét ünnepelni. Felhívást bocsájt ki az összes tagokhoz és két aláírási ívet nyit a kör helyiségében tartandó lakomához, melyen az ünnepi szónoklatot Kada Elek tiszteletbeli elnök tartja. A folyó ügyek során pénztárnok jelenti, hogy a Gazdabál tiszta jövedelme 143 kor. 16 fillér volt; — örvendetes tudomásul szolgál és a rendezőségnek a választmány köszönetet szavaz. A kertkezelő bizottság nevében előadó, mint a telep kezelője, jelenti, hogy az előirányzott 500 korona értékben 3 vagon temesvári és 3 vagon Cséry-féle trágyát szerzett be és az a telepeken kellő időben felhasználtatott. A márcz. 17-én Grasselli Miklós elnökle alatt megtartott választmányi ülésen, összefüggésben a fenti határozattal, a választmány magáévá téve az elnöki javaslatot, ifj. Héjjas Sándort egyhangúlag megválasztja az egyesület jegyzőjévé, úgy, hogy a nyár folyamán a délutáni órákban, mint a titkár helyettese, az irodai munkát az alapszabályok értelmében végezze. A budapesti XXII-ik tenyészállat-díjazásra az egyesület tanulmányi kirándulást rendez s e célra aláírási ívet bocsájt ki. A szőlőtelepekről kikerült számeletti eperfa- és gyümölcsfacsemetek vasárnap f. hó 19-én az egyesület helyiségében előterjesztettek. Az állattenyésztési szakosztály jelentése a törzsgyűlés ügyében tudomásul vétetett. Végül új tagokul felvételtek: Beck Ignác, Laczi Sándor, Kecskés Pál és Schwarz Ignác.

Liptóvármegyei Gazdasági Egyesület.

A Liptóvármegyei G. E. fogyasztási és értékesítő szövetkezetének az 1904. évi működéséről felemlítjük a következőket:

A szövetkezet áll 53 tagból 103 üzlet-részszel. A mérlegben még kitüntetve van 468 korona 22 fillér hátralék, melyből ez idén már egyrésze befizettetett. A fontosabb üzlet-ágak forgalma a következő: Mütrágyában 27,675 K. 47 f., vetőmagban 15,993 K. 65 f., takarmányban 52,822 K. 99 f., élelmiszerekben 17186 K., cementben 551 K. 35 f., összeforgalom volt 339,782 K. 3 f., melyből pénztári forgalomra 95,069 K. 86 f. esik. Viszonyítva a tavalyihoz, a forgalom (122,443) 217,329 koronával nagyobb volt.

Máramarosvármegyei Gazdasági Egyesület.

A Máramarosvármegyei G. E. márczius 13-án Nyegre László elnökle alatt ig.-vál. ülést tartott.

A gazdasági egyesület a legkomolyabb aggodalommal látta a vármegyénkben is bekövetkezett s a nem muló tartós szárazság okozta nagymérvű takarmányszükségét s módot keresett a kedvezőtlen év okozta súlyos bajok orvoslására, vagy legalább enyhítésére. Az igazgató-választmány ezért körlevélben fordult a vármegyei elnökséghez, tanítókörhöz, közigazgatási és erdészeti tisztviselőihez, hogy figyelmeztessék a lakosságot a takarmányszükség veszélyeire a földmívelésügyi miniszter által engedélyezett kedvezmények igénybe vételére s a nálunk eddig majdnem ismeretlen takarmányozási módokra. Felterjesztést tett az egyesület a földmívelésügyi miniszterhez, hogy a vármegyénkben várható takarmányszük-

séglet a fenylyezze Mindé vármegye figyelt lett má társáva szállit méteru gépek intézet nyiber gép vá Az eg tanítás velésü is tartélen tenyész s a ki Técsón hón, N adások egyesü folyam és Fel a vess előmoz alkalon egyéb a gyün leteiket értékes a mult tását k méhten méhész marossz állittato érdekét zást ta Hosszu osztatot mértékt jesztés hez, hog engedél ken, Ré dök akk visón pe nek. Ré Técsón táson, n koronát a jelené tása, egy tala elle közteny kozott. ben a egyes k földmive felállitás ban e k A kon intézet terhez, k kisérlete iskolába ken kivé téseket v adott v hatóságn Az hangulag jesztette. Tu ságnak földmive szigetkar és poszt dese irá ban hajl kel és méltányo Az let felhiv felkarolá mány, te szántófül előszeret sükségé termeszte kebb k

séglet kielégítésére kedvezményes árban szénát, a fenyegető inség elhárítására tengerit engedélyezzen s a vetőmag-szükségletet elégítse ki. Mindezen felterjesztések a kormány által, a vármegye főispánjának hathatós közbenjárására, figyelembe vétettek s a hegyvidéki kirendeltség lett megbízva széna, tengeri és vetőmag kiosztásával. Takarmányművek kedvezményes vasuti szállításához nyolcz igazolvány állítatott ki 1035 méterháza széna és tengerire. Szecskaavágó gépek beszerzése iránt a gazdaközönséghez intézett felhívás szép eredményre vezetett, amennyiben az egyesület útján 75 darab szecskaavágó gép vásároltatott 30 százalékos árengedmény mellett. Az egyesület egyik feladatát képezi a kisgazdák tanítása, mely czélból az egyesület a földművelésügyi miniszter támogatásával a múlt évben is tartott népies gazdasági előadásokat. Az elmúlt télen 52 ily előadás tartott a földművelés, állattenyésztés, kertészet, gyümölcstenyésztés köréből s a kisgazdákat érdeklő törvények ismertetéséből Téesón, Hosszumezőn, Huszton, Visken, Rahón, Nagybooskón és Kőrösmezőn. Ezen előadásoknak 3521 hallgatója volt. Rendezett az egyesület a vesszőkosárfonásból 6—6 hetes tanfolyamokat Visken, Lipésén, Nyágován, Gányán és Felsővisón, melyeken 92 ifju nyert kiképzést a vesszőkosárfonásból. A gyümölcstenyésztés előmozdítása érdekében az egyesület minden alkalommal buzdította a birtokosokat, hogy egyéb mezőgazdasági művelésre alig alkalmas, a gyümölcstenyésztésre azonban megfelelő területeket gyümölcsfákkal ültessék be. Gyümölcs-értékesítő szövetkezetek alakítása iránti kísérlet a múlt évben sem vezetett sikerre. Régi óhajátást képezte az egyesületnek, hogy a vármegye méhtenyésztése fejlesztéséért s ezért egy minta méhészet felállítását kérelmezte, mely a máramarosszigeti állami tanítóképezdénél már fel is állítatott. A szarvasmarha-tenyésztés emelése érdekében a múlt évben üsző- és bikaborju-díjazást tartott az egyesület Aknasugatagon és Hosszumezőn, melyeken 800 korona államdíj osztott ki. Ezen díjazásoknak fokozottabb mértékben való eszközölhetése czéljából felterjesztés intéztetett a földművelésügyi miniszterhez, hogy a folyó évre 1600 korona államdíj engedélyezzen díjazásokra, melyek Dolhán, Visken, Rahón és Felsővisón lennének megtartandók akként, hogy Visken magyar fajta, Felsővisón pedig verestarka fajták is díjazhatók legyenek. Részt vett az egyesület az Alsóapsán és Téesón megtartott lótenyésztési jutalomdíjazáson, melyre a földművelésügyi miniszter 500 koronát engedélyezett. Kérdés tárgyává tetetvén a jelenlegi sertésenyésztési irány megváltoztatása, egyesületünk az angol hussertések behozatala ellen s a mangalica fajnak továbbra is köztenyésztésre való fenntartása mellett nyilatkozott. A baromfitenyésztés fejlesztése érdekében a múlt évben tenyésztőjásokat osztott ki egyes kisgazdák részére s felterjesztést tett a földművelésügyi miniszterhez egy mintatelep felállítására és baromfitörzsek kiosztására iránt, azonban e kérelmek nem nyertek kedvező elintéztést. A komlótermesztés megkísérlésére feliratot intézett az egyesület a földművelésügyi miniszterhez, hogy néhány kisgazdát támogasson ezen kísérletezésnél s a nagybooskói kertmunkáskolomban is tétessék a komlóval kísérlet. Ezeket kívül több közérdeklő ügyben tett felterjesztéseket az egyesület a kormányhoz s több ízben adott véleményt és tett javaslatot a törvényhatóságnak s a vármegye alispánjának.

Az igazgató-választmány a jelentést egyhangulag elfogadta s a közgyűlés elé terjesztette.

Tudomásul vétetett a m. kir. erdőigazgatóságnak átirata, melyben arról értesít, hogy a földművelésügyi miniszter az egyesület által a szigetkamurai gőzfűrésztelnek egy harisnyas és posztógyár czéljaira való ingyenes átengedése iránt tett kérelmet nem teljesítette, azonban hajlandó ezen telepet a rajta lévő épületekkel és felszereléssel bármely gyár czéljaira méltányos árban eladni.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület felhívást intézett a kender- és lentermesztés felkarolása érdekében; az igazgató-választmány, tekintettel arra, hogy e vármegyében a szántóföld igen kevés s a birtokosok nagyobb előszeretettel foglalkoznak a háztartásukhoz szükséges gabonaneműek, tengeri, burgonya termesztésével, míg a len és kender a legszűkebb köre van szorítva s tekintettel arra,

hogy egy kender- vagy lenfeldolgozó telepnek való létesítése iránt már korábban tett lépések eredményre nem vezettek, ezáltal újabb akció megindítását szükségesnek nem találta.

A gyümölcsertermesztés szempontjából fontos tudni azt, hogy a vármegye területén lévővasuti állomásokról mennyi gyümölcs, gyümölcstermék szállítottat el és hova. Az egyesület felterjesztést is tett a múlt évre vonatkozó adatok közlésének kieszközölésére a földművelésügyi miniszterhez. A kereskedelemügyi miniszter azonban csak állomásonként fizetendő 6 korona díj mellett hajlandó ezen adatokat összeállíttatni és közölni. Újabb felterjesztés tetetett ezen adatoknak díjtalanul való kiadása iránt.

A titkár előterjesztése alapján tárgyalatott az egyesület folyó évi munkaprogramja és költségelőirányzata. Az egyesület feladatai az alapszabályokban kimerítően vannak ismertetve. Ezen feladatokat az egyesület kétségtelenül egyszerre meg nem oldhatja, hanem igyekezni fog a folyó évben is a gazdaközönség és a mezőgazdaság érdekét fokozottan előbbre vinni s ebbeli törekvésében mindazt megtenni, amit az itteni viszonyoknak megfelelő okszerű mezei gazdálkodás, állattenyésztés, gyümölcstenyésztés s a kisgazdák értelmi színvonalának előmozdítása czéljából hasznosnak, szükségesnek vél. Ezen feladatokat az év folyamán kiválóan a megye gyümölcstenyésztésének további fokozatos emelése iránti nagyobb mérvű tevékenységgel kívánja kibővíteni. Az előző évek tapasztalataiból, a máramarosi gyümölcs évről-évre nagyobbodó kivételéből ugyanis arra a meggyőződésre kell jutni, hogy Máramaros vármegye közgazdasági életének felvirágoztatását az állattenyésztésen kívül a gyümölcstenyésztés terén kell keresni. A gyümölcstenyésztés előmozdítását az egyesület két irányban kívánja szolgálítani, ugymint 1. hogy a gyümölcstenyésztésre alkalmas, de ez irányban még visszamaradt területeken a földtulajdonosok a gyümölcstenyésztés felkarolására eredményesebben buzdíttassanak és 2. hogy a gyümölcsertermesztés kedvezőbb alapokra helyeztessék, miután a gyümölcstermelőknek szövetkezeti uton való egyesítése többszöri kísérlet dacára nem sikerült.

Miután a vármegye számos községéből arról értesült az egyesület, hogy a verestarka fajta szarvasmarha tenyésztésére óhajtanának átmenni, az egyesület beható tanulmányozás tárgyává kívánja tenni e kérdést s szükség esetén lépéseket kíván tenni arra nézve, hogy a tenyésztőkerületek az állattenyésztő közönség indokolt óhajtásához képest megváltoztassanak. A költségelőirányzatban gondoskodva van az ügyviteli kiadásokon kívül az állattenyésztés, baromfitenyésztés, gyümölcstenyésztés előmozdítására, valamint néhány egyszerűbb s az itteni gazdasági viszonyoknak megfelelő és nélkülözhetetlen gépek beszerzésére szükséges kiadásokról. Az összes kiadások 3850 koronában, a bevételek 2082 koronában a hiány 1768 koronában állapítottat meg s a közgyűlés elé terjesztetni határozatott.

Az igazgató-választmányi ülés után megtartott az évi rendes közgyűlés, melyen tudomásul vétetett az egyesület múlt évi működéséről előterjesztett titkári jelentés s ez alkalomból Tallián Béla földművelésügyi miniszternek a takarmányhiány által okozott bajok orvoslása és az inséges lakosság segélyezése körül kifejtett nagyarányú és sikeres tevékenységéért, valamint a hegyvidéki kirendeltségnek a miniszter által megindított akció végrehajtásánál tanúsított fáradságos és körültekintő eljárásáért a közgyűlés elismerését és hálás köszönetét fejezte ki.

Az alapszabályok értelmében az elnökség, tisztikar és igazgató-választmány tagjai öt évre választatnak. Ezen 5 év most letelvén, Nyegre László elnök az egyesület vezetősége nevében megköszönte az eddigi bizalmat, visszavillantást tett az egyesület öt évi működésére s felkérte a közgyűlést a választások megejtésére. Szabó Sándor indítványára közfelkiáltással megválasztattak újból elnökké Nyegre László országgyűlési képviselő, alelnökké Lator Sándor országgyűlési képviselő és Tomcsányi Gusztáv erdőigazgató, titkárrá dr. Badzey László és pénztárnokká Müller Győző helyett, ki e tisztséget továbbra vállalni nem volt hajlandó, Joódy Péter. Nyegre László elnök megköszönte a közgyűlés bizalmát, az elnöki széket újból elfoglalja s röviden ismerteti programját, kiemelve, hogy vármegyénkben számos oly teendőket, melyeket

másutt a gazdasági egyesületek teljesítenek, a hegyvidéki miniszteri kirendeltség teljesíti nagy szakértelemmel és buzgósággal, ami a köznek csak előnyül szolgál, de viszont a gazdasági egyesület működési körét csökkenti s azt a látogatást keltheti, mintha az egyesület tevékenysége nem lenne teljesen kielégítő. A jövőre nézve biztosítást nyert illetékes helyről az egyesület arról, hogy gazdasági ügyekben a hegyvidéki kirendeltség által meg lesz hallgatva és kivánságai figyelembe fognak vétetni.

Nyitra vármegyei Gazdasági Egyesület.

A Nyitra vármegyei Gazdasági Egyesület által a földművelésügyi m. kir. miniszterium anyagi támogatásával Bossány és Lopassó községekben rendezett kosárfonási tanfolyamok a múlt napokban fejeztettek be. Mindkét helyen oly nagy igyekezettel és buzgalommal dolgoztak a növendékek, hogy a tanfolyam tartama alatt a kosárfonásban teljes kiképzést nyertek, a tanfolyamok eredménye lesz a két községben a nemes fűz tenyésztésének elterjedése. A gazdasági egyesület a tanfolyamon készített kosarak nagy részét a készítőknél ajándékozta, ezenkívül még, hogy e hasznos háziipart otthon is folytassák, a tanfolyamot szorgalmasan látogató tanulók között fűzfavesztőt osztott ki, mindkét községben a tanfolyam bezárása alkalmával kiállítás rendezett az egyesület, melyek nagyon látogatottak voltak.

Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyei Gazdasági Egyesület.

A Pest vármegyei G. E. terjedelmes jelentésben számol be az 1904. évi működéséről, mely jelentésből kivonatosan közöljük a következőket:

„A mezőgazdasági ismeretek s a hazai ipar megkedveltetése képezte egyesületünk egyik feladatát. E téren a földművelésügyi m. kir. miniszter ur támogatásával elég szép eredményt értünk el. Házi ipari tanfolyamot Kiskunhalason, Dunapatajon, Solton, Czeglédén, Galgagyörkön rendeztünk; az első négy helyen már tevékeny gazdaköreink e tekintetben elismerésre méltóan működtek s a helyi rendezés nehez munkáját vezették. Sorozatos előadásokat is sok helyen tartottunk, de ebben akadályul szolgált a vezető időközben történt megbetegedése.

Külső szervezetünk (a gazdakörök) kiépítése lassan halad ugyan, de ez évben is három új gazdakör alakulván, reményünk lehet, hogy a nyugtolt jó példa köztetésre fog találni.

Gazdaköreink egy-kettő kivételével, megfelelő feladatuknak, fokozottabb tevékenység azonban tényleg csak anyagi megerősödésük után várható, mire egyesületünk tényleg törekedni is fog. Egyelőre a gazdakörök segélyezése azon czélból történik, hogy működésüket életre hívassuk és irányíthassuk; — e czélból ez évi költségvetésünkben több gazdakört hívtunk fel ló- és szarvasmarhadíjazások rendezésére és a díjakat egyesületünk költségvetése terhére folyósítottuk.

Az állattenyésztés terén egyesületünk ez évben is kellő tevékenységet fejtett ki. Az egyesület ezen tevékenységének irányát részben a törvény, részben az erre vonatkozó szabályrendelet állapítja meg.

Ezen intézkedéseknek az egyesület meg is felelt, mert járási bizottságaival az összes tenyész-apaállatokat megvizsgáltatta és az állattenyésztési főfelügyelőséggel együttesen közreműködött, hogy a községek jó minőségű apaállatokkal elláttassanak.

Együttes működésünk eredménye az volt, hogy kiosztott 93 drb szimmenthali jellegű piros-tarka, 16 drb magyar; összesen 109 drb bika és 52 drb kan, melyből a földművelésügyi miniszter ur a községek részére tekintélyes árengedményt is engedélyezett.

Általában az egyesület és az állattenyésztési felügyelőség vállvetett és célirányos együttműködése vármegyénk állattenyésztésének fejlődésére felette előnyös hatással van.

Egyesületünk a múlt évben a községeket apaállat-beszerzésnél 3038 kor. 84 fillérrel segélyezte.

Állatdíjazásokat törvényhatóságunk segélye és a múlt. földművelésügyi miniszter ur adományával ez évben öt helyen rendeztünk és pedig állandó díjazást Pilisvörösváron, időlegest

Kunszentmiklóson, Monoron, Kiskőrösön és Tahitótfalun.

Lótenyészbizottság szakosztályunk működése egy hatósági, mint társadalmi téren érvényesült.

Kitűzte a hármás bizottságban a magán-ménvizsgálatok határidejét s a vizsgálatot a vonatkozó vármegyei szabályrendelet értelmében teljesítette.

Lódíjazások a m. kir. földművelésügyi miniszter ur és az egyesület támogatása és segélye mellett rendezettek Kunszentmiklóson, Monoron és Kis-Kőrösön. Czegléden löverseny rendeztetett.

Mezőgazdasági téren egyesületünk több aktuális kérdéssel foglalkozott, melynek a gazdasági szakoktatás és a földmives-iskolák reformja.

Egy új mintagazdaságra nézve (Solton) tett a földművelésügyi m. kir. miniszter urnak javaslatot úgy, hogy a czeglédi és tóki mintagazdaságok helyett, melyek kötelező ideje lejárt, valószínűleg Solton és Szabadszálláson lesznek ilyen mintagazdaságok felállítva.

Tekintettel a múlt aszályos évre, részint tavaszi és takarmányvetőmag-beszerzés, részint a takarmányhiány enyhítése végett az egyesület a vármegye közönsége hozzájárulásával egy bizottságot alakított.

A kertészet és borászat terén egyesületünk tevékenysége a halasi kert kezelésében nyilvánult, de másrészt érdeklődő tagjaink részére a budai m. kir. kertészeti tanintézetben egy tanulmányi kirándulást rendeztünk, a monori szövetkezeti kiállításon pedig szűkebb keretben vármegyénk gyümölcstermelését mutattuk be.

A baromfitenyésztés terén egyesületünk élénk munkásságot fejtett ki. Kiállítást ugyan nem rendeztünk, mert ennek minden évben való rendezése az egyesületre terhes, de inkább súlyt helyeztünk arra, hogy a rendelkezésre álló pénz tenyészbaromfiak beszerzésére fordítsassék. Tervbe volt ugyan véve, hogy a halasi gazdák által rendezendő baromfikiállítást egyesületünk intézi, de ezen kiállítás elmaradt.

A méhészet terén egyesületünk az érdeklődés felkeltése czéljából Gödöllőre az állami méhészeti telep megszervezése végett tanulmányutat rendezett.

Egyesületünk igazgató-választmánya egy-uttal a vármegye mezőgazdasági bizottsága is.

Ezen kettős tevékenységben eleget tett a hatóság által reáruházott feladatnak, véleményezte és intézte mindazon mező- és közigazdasági ügyeket, melyek véleményezésére és intézésére felhivatott. Az egyesület tevékenységét pedig vezette és irányította.

Egyesületünk az 1904. év folyamán tartott két közgyűlést 15 tárggyal, kilencz igazgató-választmányi ülést 253 tárggyal és üzenegy szakosztályi ülést 50 tárggyal.

Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület.

A Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület igazgató-választmánya f. évi február hó 27-én élénk érdeklődés mellett igazgató-választmányi ülést tartott, melynek jelentősebb határozatai következők:

Lukovits Aladár titkár előterjeszti, hogy Füredy Lajos lentermesztési gazd. szaktanár Nagy-Ladnán, Aboson, Berzeviczén és Alsó-Szalókon a lentermesztésről előadásokat tartott. Jelenti továbbá, hogy az egyesület kérelmére 94 hordó kedvezményes áru orosz lenmagot bocsátott a földművelésügyi miniszterium a kigazdák közt való kiosztás czéljából az egyesület rendelkezésére. A lenvetőmag kiosztásával a fogyasztási szövetkezet bízott meg. Tudomásul vette az igazgató-választmány, hogy a földművelésügyi miniszterium mindenkorlátozás nélkül takarmány-szénát 7 kor. árban, ültetésre való burgonyát 5 kor. 20 fill. árban bocsátott a gazdák rendelkezésére, erről a gazdaközönséget értesíteni határozta azzal, hogy az előjegyzéseket a gazdasági egyesület titkári hivatalában eszközöljék. Elhatározta az igazgató-választmány, hogy a szarvasmarhatenyésztés érdekében f. évi április hó 10-én pinzgau tenyészbika-vásárt rendez Eperjesen, hol a községek a köztenyésztésre szánt bikákat részletfizetésre beszerezhetik. Töb-eknek felszólalására az igazgató-választmány megbízta az elnökséget, hogy átiratban hívja fel a járási mezőgazdasági bizottságot, hogy a tenyészapaállatok vizsgálatát a legnagyobb szigorral hajtsák végre, de egyben ügyeljenek

arra is, hogy a kiselejtett tenyészapaállatok helyett az egyes községek megfelelő apaállatokról sürgősen gondoskodjanak, nehogy a községek az apaállatok nélkülözék. Titkár előadja, hogy L'huillier István kassai gazd. tanintézeti tanárt sikerült egy baromfitenyésztésről szóló előadás megtartására megnyerni; az előadás f. évi áprl. hó 3-án d. e. 1/21 órakor lesz megtartva. Piller Kálmán elnök indítványára 400 kor. szavazott meg az igazgató-választmány a f. évben jelentkező cserebogár-irtók jutalmazására, egyben elhatározta, ezen czélra a földművelésügyi miniszteriumtól is segélyt kérni. Egy erdészeti közép-iskolának az ország területén való létesítése iránt az igazgató-választmány elhatározta a földművelésügyi miniszteriumhoz felírni, hogy különösen a középbirtokos osztály ne kény-szerűlön külföldi képzettséggel bíró erdészeket alkalmazni ott, hol a magasabb akadémiai kép-zettséggel bíró erdészek alkalmazását a cseké-lyebb erdőbirtok meg nem bírja. Tudomásul vette az igazgató-választmány, hogy az egyesület kérelmére a földművelésügyi miniszterium a kasszébeni állami faiskolából az egyesületi tagok között való kiosztásra 3000 drb gyümölcsoltványt utalt ki 20 fill. kedvezményes áron. A kiosztással a titkári hivatal bízott meg. Ezen ügyek le-tárgyalása után az igazgató-választmány több folyó ügyet is letárgyal. Az egyesület tavaszi közgyűlést április hó folyamán tartja meg, ekkor lesz előterjesztve az egyesület múlt évi jelentése.

Szatmárvármegyei Gazdasági Egyesület.

Márczius hó 22-én tartotta meg a Szatmár-megyei Gazdasági Egyesület Szatmáron, a szo-kott helyen, a városmajorban a 3 évvel ezelőtt kezdeményezett, ezuttal már a harmadik bika-vásárát.

A vásár idei terminusa az általános takarmányhiány következtében a rendes időnél több héttel későbbre lett kitűzve, úgy, hogy a kisvárdai bikavásár is megelőzte ezt, aminek következménye a számitásoktól eltérőleg a tavalyinál kisebb érdeklődést eredményezett; míg múlt évben 61 bika lett felhajtva, addig az idén csak 57, s ennek is aránylag nagyobb része fiatalabb, kiállítási, nem pedig eladás czéljából állított ki, így aztán a tavalyi 19 eladással szemben az idén csak 8 eladásról tudunk beszámolni.

A vásár különben elég látogatott volt.

Márczius 29-én tartotta a Szatmármegyei G. E. tavaszi rendes közgyűlést *Domahády* Sándor elnöke alatt. *Poszvek* Nándor titkár betértesztette az 1904. évi működésről szóló jelentést, melyből közöljük a következőket: A takarmányhiányon a vármegyei inségbizottsággal kapcsolatos intézkedésekkel, valamint 54 db takarmány kedvezményes vasuti szállítá-sára jogosító igazolvány kiadásával igyekeztek enyhíteni. A termelés irányítása körül leginkább a bőrvélyi kenderbevaltó telep és a gözeke-szövetkezet érdekében megindított mozgalmakra mutatott rá. A sáros-magyar-berkeszi mintagazdaság 5 éves kötelezettsége lejárván, annak sikeres működését a földművelésügyi miniszter a mintagazdának kiadott elismerő oklevéllel honorálta. A génei mintagazdaság fejlődéséről Miklóssy Gyula felügyelő kiváló eredményről tanuskodó jelentését mutatta be s kivánatosnak jelezte a nyár folyamán a mintagazdaság társas megtekintését.

Majd a csikólegelő múlt évi eredményéről és 246 korona 11 fill. bevételi többletről tett jelentést, melyvel szemben azonban régiebb hátralékban 3115 kor. 56 fillér bér fizettetett ki, melylyel a régi teleppel szemben fennálló összes tartozás ki lett egyenlítve. Az új legelő berendezése pedig a régi legelő felszerelésével folyamatban van. Az 1904. év folyamán a legelőn 89 drb csikó és 71 drb üsző volt elhelyezve. Elhullás a legelőn nem fordult elő, de az álta-lános szárazság a legelőn elhelyezett gyengébb csikókon is mutatta hatását.

Az 1903/904. tél folyamán államköltségen rendeztetett 14 községben 46 gazdasági elő-adás, melyen jelen volt 2869 hallgató s kiosz-

tatott 390 gazdasági füzet. Azonkívül rendez-tett 5 háziipari tanfolyam.

A méntelep részére felvállalt szalma-szállítás 94 kor. 62 fill. tiszta jövedelemmel fennakadás nélkül lett lebonyolítva, míg a honvédség részére fennállott szénaszállítás megbízottak adatott át.

A szövetkezetek rendben tartása, új szö-vetkezetek létesítése, a gazdák szükségleteinek közvetítő beszerzése és terményeinek értéke-sítése czéljából tervbe vett szervezet a föld-művelésügyi miniszter ur elzárkózása folytán eddig nem létesülhetett, de annak előkészítő munkálata folyamatban van. Ugyszintén nem vezettek czélra egy szatmári magvizsgáló állomás érdekében tett lépések, ellenben egy heretisztító raktár létesítésének terve előkészítés alatt áll.

Az ülés örömmel vette tudomásul, hogy Darányi Ignác dr. a felajánlott tiszteletbeli tagságot elfogadta, s hogy az egylet előkészítés iránt figyelmét felhívhatta, megbizta a titkár, hogy az egylet hivatalos közlönye állandóan expedialtassék s ez tiszteletpéldányként fel-ajánlathassék.

Szolnok-Dobokavármegyei Gazdasági Egyesület.

A megürit elnöki szék betöltése tárgyában az egylet két alelnöke Voith Simon és Biró István urak február hó 19-ikére értekezletre hívták az egylet szavazati joggal bíró rendes és alapító tagjait, kik közül 32-en jelentek meg.

Az értekezletre egybegyűlteket Voith Simon alelnök üdvözölte, örömeinek adván kifejezést a megjelentek szép száma felett és amidőn kegyelettel emlékezett meg a megboldogult elnök érdemeiről, arra kérte a jelenlevőket, hogy méltó utódot jelöljenek.

Lázár János rövid, de igen előnyös jellemzés után Wass Béla grófit ajánlja elnöknek.

Az általános helyeslés csillapulta után *Biró* István egyleti alelnök kér szót és öröme-nek ad kifejezést afelett, hogy sikerült meg-találni azt a kiváló férfiút és jeles köz- és mezőgazdát, ki szótlanul egyértelműséggel óhajt az egyesület elnöknek; miért is indítványozza, hogy még a közgyűlés megtartása előtt egy küldöttség kérje fel Wass Béla grófit, hogy a mostani egyhangú jelölést és majdani egyhangú választás rendjén az elnöki tisztelet elfogadja. A helyesléssel találkozott indítvány folytán egy 10 tagú küldöttség választott.

Márczius hó 21-én az egyesület igazgató-választmányi ülést tartott *Biró* István elnöke alatt. Az ülésen az egyesület folyó ügyei intéz-tettek el.

Zalavármegyei Gazdasági Egyesület.

A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület márczius hó 13-án tartotta rendes évi közgyű-lését *Herteleny* Ferenc elnöke alatt.

Elnök kiválóan mélyreható agrárpolitikai megnyitó beszédjében ecseteli a mezőgazdasági viszonyokat és reá mutatván arra, hogy mily fontos, miszerint minden egyes atomja a gazda-társadalomnak tömörüljön a válságos idők leküzdésére, kéri az egyesület tagjait, hogy jövőben tevékenyen vegyenek részt az egyesü-leti életben.

Ez évi működést különösen a következők-ben vázolja: Eleve állást kíván foglalni Szerbia és Romániával kötendő kereskedelmi szerző-dések ügyében, továbbá óhajtana, hogy az egye-sület tenyészállat alapja felhasználhassék újból eredeti czéljaira s így azon községek, melyek az egyesület tagjai s tenyészapaállataik beszer-zését anyagi viszonyaik folytán nem eszközöl-hetik, segélyben részesüljenek. Kivánja különösen, hogy az értesítő átalakíttassék, s ott gondos-kodni kíván arról, miszerint az ingyen hirdetés rovat által az egyesület tagjai között a csere-forgalom kifejlődjék.

Az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.